

CENTRALE RAAD VAN BEROEP

MEERVOUDIGE KAMER

08/5117 WWB

08/5118 WWB

UITSpraak

op het hoger beroep van:

[appellante] (hierna: appellante) en [appellant] (hierna: appellant), beiden wonende te Amsterdam,

tegen de uitspraak van de rechtbank Amsterdam van 9 juli 2008, 07/4104 en 07/4102 (hierna: aangevallen uitspraak),

in het geding tussen:

appellanten

en

het College van burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam (hierna: College)

Datum uitspraak: 24 november 2009

I. PROCESVERLOOP

Namens appellanten heeft mr. R. Kuijper, advocaat te Amsterdam, hoger beroep ingesteld.

Het College heeft verweerschriften ingediend.

Het onderzoek ter zitting heeft plaatsgevonden op 1 september 2009. Voor appellanten is verschenen mr. Kuijper. Het College heeft zich laten vertegenwoordigen door mr. R. Lo Fo Sang, werkzaam bij de gemeente Amsterdam.

II. OVERWEGINGEN

1. De Raad gaat uit van de volgende in dit geding van belang zijnde feiten en omstandigheden.

1.1. Appellanten ontvingen beiden ten tijde hier van belang bijstand ingevolge de Wet werk en bijstand (WWB).

1.2. Op 8 november 2004 heeft appellant melding gemaakt van zijn verhuizing per 1 november 2004 naar [het adres] te Amsterdam. Daarbij heeft hij opgegeven dat hij daar een kamer huurt van appellante. Appellante heeft op 29 november 2004 een zogenoemde "Verklaring hoofdbewoner/verhuurder" ingevuld, waarbij zij heeft aangegeven dat zij met ingang van 1 november 2004 een kamer verhuurt aan appellant tegen een maandelijks huurprijs van €170,--.

1.3. In het kader van het project Zoeklicht - een samenwerkingsverband van onder meer de Dienst Wonen, de Amsterdamse Federatie van Woningcorporaties en de Dienst Werk en Inkomen - is ter controle van de bij genoemde diensten bekend zijnde woon- en uitkeringsgegevens op 31 januari 2007 een bezoek gebracht aan de woning [op het adres]. Daarbij was een medewerker van de Dienst Werk en Inkomen (hierna: DWI) aanwezig. Tijdens het huisbezoek heeft appellante verklaard dat zij zonder toestemming van de woningbouwvereniging en op basis van mondeling met appellant gemaakte afspraken een kamer aan hem verhuurt tegen een huurprijs van €180,-- per maand. Voorts heeft zij verklaard dat appellant vier á vijf dagen per week in haar woning verblijft en dat zij de was voor hen beiden doet om energiekosten te besparen. De woningbouwvereniging heeft appellante vervolgens meegedeeld dat de onderverhuur in strijd is met de bepalingen van het huurcontract. Na overleg met appellante is de datum waarop de onderverhuur uiterlijk moet zijn beëindigd vastgesteld op 31 mei 2007.

1.4. Naar aanleiding van het afgelegde huisbezoek is het dossier van appellante overgedragen aan een handhavingsspecialist van de DWI voor het instellen van een nader onderzoek naar de rechtmatigheid van de aan appellanten verleende bijstand. Appellanten zijn in dat kader uitgenodigd voor een gesprek op het kantoor van de DWI op 27 april 2007. Appellant heeft tijdens dit gesprek verklaard dat hij vijf á zes dagen per week in de woning [op het adres] verblijft, dat hij de huur contant aan appellante betaalt en soms voor haar de energierekeningen en de kosten van internet betaalt. Tevens heeft hij aangegeven dat hij soms het waspoeder betaalt, nooit kookt maar wel de katten van appellante verzorgt als zij ziek is. Appellante heeft tijdens dat gesprek verklaard dat appellant de huur, de kosten van internet en zijn eigen telefoongesprekken betaalt en daarnaast soms haar energierekeningen van Nuon. Tevens heeft appellante verklaard dat zij soms gezamenlijk eten en dat appellant helpt bij het sjouwen van de boodschappen en bij het stofzuigen. Daarnaast is uit de desgevraagd op 3 en 8 mei 2007 van NUON verkregen informatie en uit overgelegde bankafschriften gebleken dat via bankrekeningen van beide appellanten betalingen zijn verricht aan NUON, Waternet en UPC voor het gebruik van energie, water en internet in de woning van appellante. De bevindingen van het onderzoek zijn neergelegd in een tweetal op 14 mei 2007 opgemaakte rapporten.

1.5. Bij twee afzonderlijke besluiten van 21 mei 2007 heeft het College de bijstand van appellanten met ingang van 1 november 2004 ingetrokken. Daaraan is ten grondslag gelegd dat appellanten sinds 1 november 2004 een gezamenlijke huishouding voeren zonder daarvan melding te maken aan het College.

1.6. Bij twee afzonderlijke besluiten van 6 september 2007 heeft het College de tegen de besluiten van 21 mei 2007 gemaakte bezwaren ongegrond verklaard.

2. Bij de aangevallen uitspraak heeft de rechtbank de tegen de besluiten van 6 september 2007 ingestelde beroepen ongegrond verklaard. Daarbij heeft de rechtbank, voor zover hier van belang, overwogen dat het College de onrechtmatigheid van het huisbezoek op 31 januari

2007 niet heeft betwist, dat er geen causaal verband is tussen dat huisbezoek en de verhoren van appellanten op 27 april 2007 op het kantoor van de DWI en dat de gezamenlijke huishouding op basis van de resultaten van het nadere onderzoek in voldoende mate is komen vast te staan.

3. Appellanten hebben zich in hoger beroep gemotiveerd tegen de uitspraak van de rechtbank gekeerd.

4. De Raad komt tot de volgende beoordeling.

4.1. De Raad stelt voorop dat het College de bijstand met ingang van 1 november 2004 heeft ingetrokken en deze intrekking niet beperkt heeft tot een bepaalde periode. Naar vaste rechtspraak van de Raad bestrijkt de door de bestuursrechter te beoordelen periode in een dergelijk geval de periode vanaf de datum met ingang waarvan de bijstand is ingetrokken tot en met de datum van het primaire intrekkingbesluit. Dit betekent dat hier ter beoordeling voorligt de periode van 1 november 2004 tot en met 21 mei 2007.

4.2. De Raad stelt vast dat niet in geschil is dat het huisbezoek van 31 januari 2007 jegens appellanten onrechtmatig was. De omstandigheid dat een huisbezoek een onrechtmatig karakter draagt, brengt naar het oordeel van de Raad mee dat de bevindingen van dat huisbezoek in een geval als het onderhavige in beginsel niet mogen worden gebruikt bij de beoordeling van het recht op bijstand van degene jegens wie dat huisbezoek onrechtmatig is. De Raad ziet geen aanknopingspunten om in het geval van appellanten van dit uitgangspunt af te wijken. Dat betekent dat hetgeen tijdens het huisbezoek van 31 januari 2007 is verklaard en waargenomen buiten beschouwing dient te blijven bij de beantwoording van de vraag of appellanten in de periode in geding een gezamenlijke huishouding voerden.

4.3. Ten aanzien van de vraag of en in hoeverre de bevindingen uit het nadere onderzoek eveneens buiten beschouwing dienen te blijven overweegt de Raad het volgende.

4.4. Ingevolge artikel 53a, tweede lid, van de WWB is het college bevoegd onderzoek in te stellen naar de juistheid en volledigheid van de verstrekte gegevens en zonodig naar andere gegevens die noodzakelijk zijn voor de verlening dan wel de voortzetting van bijstand. Deze bepaling vermeldt verder dat het college, indien het onderzoek daartoe aanleiding geeft, kan besluiten tot herziening van de bijstand. Naar het oordeel van de Raad verzet geen rechtsregel of algemeen rechtsbeginsel zich ertegen dat na een onrechtmatig bevonden huisbezoek een nader onderzoek wordt ingesteld naar de rechtmatigheid van verleende of nog te verlenen bijstand. Dat betekent dat de omstandigheid dat een huisbezoek onrechtmatig is, anders dan appellanten hebben aangevoerd, in beginsel niet meebrengt dat de bevindingen uit een nader onderzoek niet mogen worden gebruikt bij de beoordeling van het recht op bijstand van degene jegens wie dat huisbezoek onrechtmatig is. Dit wordt eerst anders indien gezegd moet worden dat het bestuursorgaan in redelijkheid geen gebruik kon maken van de bevoegdheid tot het instellen van een nader onderzoek of van de daardoor verkregen onderzoeksresultaten, gelet op de wijze waarop dit in het concrete geval is gebeurd. In hetgeen door appellanten is aangevoerd, en wat er in de kern op neer komt dat hier sprake is van “verboden vruchten” van een onrechtmatig onderzoek, ziet de Raad geen grond voor het oordeel dat zich hier een dergelijke situatie voordoet.

4.5. Uit het voorgaande vloeit voort dat de resultaten van het in overweging 1.4 genoemde nadere onderzoek wel mogen worden betrokken bij de beoordeling of appellanten gedurende de hier te beoordelen periode met elkaar een gezamenlijke huishouding hebben gevoerd.

4.6. De door appellanten aangevoerde omstandigheid dat de strafkamer van de rechtbank - oordelend over de beweerdelijk door appellant gepleegde valsheid in geschrift - bij uitspraak van 23 april 2009 de door appellanten na 31 januari 2007 afgelegde verklaringen alsmede de daarbij overgelegde bankafschriften heeft uitgesloten van het bewijs jegens appellant, brengt de Raad niet tot een ander oordeel dan onder 4.5 is weergegeven. Naar vaste rechtspraak van de Raad is immers de bestuursrechter bij de vaststelling van de feiten en het oordeel over het hem voorgelegde geschil in het algemeen niet gebonden aan hetgeen in een strafrechtelijk geding door de desbetreffende rechter is geoordeeld. Daarbij is van belang dat in de strafprocedure een andere rechtsvraag voorligt en een ander procesrecht van toepassing is. De Raad ziet geen aanleiding daarover in dit geval, waarbij de toelaatbaarheid van verkregen bewijs aan de orde was, anders te oordelen.

4.7. De Raad volgt appellanten evenmin in hun betoog dat aan de omstandigheid dat de schending van de inlichtingenverplichting als bedoeld in artikel 17, eerste lid, van de WWB op zichzelf reeds een strafbaar feit oplevert, de conclusie moet worden verbonden dat bij verdenking van een dergelijke schending ook in het bestuursrechtelijke traject artikel 27 van het Wetboek van Strafvordering alsmede artikel 6, derde lid, van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden van toepassing zijn. De Raad overweegt dienaangaande, onder verwijzing naar zijn uitspraak van 28 oktober 2008, LJN BG3682, dat het feit dat de schending van de inlichtingenverplichting als zodanig een strafbaar feit kan opleveren, niet betekent dat het bestuursorgaan gehouden is aan degene, die in het kader van een onderzoek naar de rechtmatigheid van de verleende bijstand, een verklaring aflegt, bescherming en waarborgen te bieden als ware hij een verdachte in strafrechtelijke zin.

4.8. De Raad is van oordeel dat de resultaten van het in overweging 1.4 genoemde nadere onderzoek voldoende grondslag bieden voor het standpunt dat appellanten gedurende de periode in geding een gezamenlijke huishouding als bedoeld in artikel 3, derde lid, van de WWB hebben gevoerd. Ingevolge die bepaling is van een gezamenlijke huishouding sprake indien twee personen hun hoofdverblijf in dezelfde woning hebben en zij blijf geven zorg te dragen voor elkaar door middel van het leveren van een bijdrage in de kosten van de huishouding dan wel anderszins. Evenals de rechtbank is de Raad van oordeel dat de onderzoeksbevindingen een toereikende grondslag vormen voor het standpunt dat aan beide criteria van genoemde bepaling is voldaan. De Raad verenigt zich met de overwegingen van de rechtbank waarop dit oordeel berust en verwijst daarnaar.

4.9. Door geen mededeling te doen aan het College van de gezamenlijke huishouding zijn appellanten de wettelijke inlichtingenverplichting niet nagekomen. Als gevolg daarvan is hen beiden over de periode van 1 november 2004 tot en met 21 mei 2007 ten onrechte bijstand naar de norm voor een alleenstaande verleend. Het College was dan ook bevoegd de over die periode aan hen verleende bijstand in te trekken. De Raad ziet geen grond voor het oordeel dat het College niet in redelijkheid van de bevoegdheid tot intrekking gebruik heeft kunnen maken.

4.10. Uit het voorgaande vloeit voort dat het hoger beroep geen doel treft. De aangevallen uitspraak dient daarom te worden bevestigd.

5. De Raad acht geen termen aanwezig voor een proceskostenveroordeling.

III. BESLISSING

De Centrale Raad van Beroep;

Recht doende:

Bevestigt de aangevallen uitspraak.

Deze uitspraak is gedaan door R.H.M. Roelofs als voorzitter en J.J.A. Kooijman en O.L.H.W.I. Korte als leden, in tegenwoordigheid van R.L.G. Boot als griffier.
De beslissing is uitgesproken in het openbaar op 24 november 2009.

(get.) R.H.M. Roelofs.

(get.) R.L.G. Boot.

RB